

Identyfikacja kluczowych czynników wpływających na jakość życia w mieście w aspekcie zmian klimatu

mgr inż. Helena Sekuła
Wydział Inżynierii Łądowej i Gospodarki Zasobami
hsekula@student.agh.edu.pl

WSTĘP

Zmiany klimatyczne należą dziś do najważniejszych wyzwań cywilizacyjnych, które w sposób szczególny oddziałują na miasta. To właśnie w ośrodkach miejskich, gdzie koncentruje się ludność, infrastruktura oraz działalność gospodarcza, skutki globalnych procesów środowiskowych stają się wyjątkowo widoczne.

Znaczenie podjętych badań wynika z rosnącej skali i intensywności zmian klimatycznych, które w sposób szczególny oddziałują na obszary miejskie. Analiza jakości życia w perspektywie zmian klimatu pozwala zrozumieć, w jaki sposób czynniki środowiskowe, infrastrukturalne i społeczne wzajemnie się przenikają, wpływając na codzienne doświadczenia mieszkańców.

Podjęte badania mają istotne znaczenie dla praktyki planowania przestrzennego i polityki miejskiej, wskazując kierunki projektowania miast bardziej odpornych, zrównoważonych i cyrkularnych.

Pozytywna ocena wybranych aspektów w Nowej Hucie i Almere - część wyników ankiety

Aspekt	Nowa Huta - pozytywna ocena [%]	Almere - pozytywna ocena [%]
Jakość komunikacji publicznej	75,6	77,3
Dostępność komunikacji miejskiej	77,8	68,2
Ilość terenów zieleni	93,3	77,3
Dostępność terenów zieleni	95,6	75
Stan terenów zielonych	80	59,1
Jakość powietrza	28,9	63,6
Jakość wody kranowej do picia	66,7	81,8
Poziom hałasu	48,9	69,8
Powierzchnia obszarów zacienionych	73,3	30,2

CEL PRACY

Celem pracy była identyfikacja kluczowych czynników wpływających na jakość życia w mieście w kontekście zmian klimatu.

OBSZARY BADAWCZE

W celu przeprowadzenia pogłębionej analizy jakości życia w kontekście zmian klimatu wybrano dwa obszary badawcze o odmiennym kontekście społeczno-przestrzennym, ale porównywalnej skali terytorialnej:

- dzielnicę Nowa Huta w Krakowie oraz
- miasto Almere w Holandii.

METODYKA PRACY

Zastosowana metodyka obejmowała:

- badania ankietowe wśród mieszkańców,
- wywiady z ekspertami miejskimi oraz
- analizę dokumentów dotyczących polityki adaptacyjnej.

WYNIKI

Na podstawie przeprowadzonych badań, analiz literaturowych i dokumentów strategicznych wyodrębniono sześć obszarów, które w największym stopniu wpływają na jakość życia mieszkańców w warunkach nasilających się zmian klimatu. Obszary te zostały wielokrotnie wskazane zarówno w wypowiedziach mieszkańców, jak i ekspertów, a ich znaczenie potwierdzają również dokumenty adaptacyjne.

Kluczowe czynniki wpływające na jakość życia	
	Infrastruktura transportowa i mobilność miejska
	Dostęp do terenów zieleni i błękitno-zielonej infrastruktury
	Komfort termiczny
	Bezpieczeństwo klimatyczne związane z gospodarką wodną
	Stan środowiska przyrodniczego
	Partycypacja społeczna

WNIOSKI

Zastosowane podejście badawcze okazało się skutecznym narzędziem do identyfikacji kluczowych czynników wpływających na jakość życia w kontekście zmian klimatu. Na podstawie uzyskanych wyników w dalszych badaniach możliwe jest opracowanie zestawu uniwersalnych kryteriów oceny, pozwalających na porównywanie zdolności adaptacyjnych różnych miast w oparciu o zidentyfikowane obszary tematyczne. Ponadto wyniki te mogą stanowić podstawę do zaproponowania modelowego podejścia do adaptacji miejskiej.

LITERATURA

- Brodowicz, D. P. (2021). Miasta wobec zmian klimatu: Tom V. Instytut Rozwoju Miast i Regionów.
- United Nations Human Settlements Programme. (2024). World cities report 2024: Cities and climate action. UN-Habitat.
- Pacione, M. (2003). Urban environmental quality and human wellbeing—a social geographical perspective. Landscape and Urban Planning, 65(1–2), 19–30.

